

Eiropas pilsoņu debates 2009

**Latvijas redzējums par
Eiropas ekonomisko un
sociālo nākotni**

Eiropas pilsoņu debates
Latvijā,
2009.gada 28.-29.martā

**European Citizens'
Consultations**

The economic and social future of Europe

Par Eiropas pilsoņu debatēm 2009

Eiropas pilsoņu debates 2009 sasauca kopā iedzīvotājus no visām 27 Eiropas Savienības dalībvalstīm neilgi pirms Eiropas Parlamenta vēlēšanām, lai viņi meklētu atbildes uz jautājumu:

“Ko var darīt Eiropas Savienība, lai veidotu mūsu ekonomisko un sociālo nākotni globalizētajā pasaulē?”

Diskusijas internetā

Eiropas pilsoņu debašu 2009 pirmais posms aizsākās ar interneta diskusijām visās ES dalībvalstīs. No 2008.gada 3.decembra līdz 2009.gada martam ikviens iedzīvotājs tika aicināts piedalīties diskusijās nacionālajās Eiropas pilsoņu debašu mājas lapās visās ES valodās un nākt ar saviem priekšlikumiem par Eiropas sociālo un ekonomisko nākotni. Šie priekšlikumi ir pamatā Eiropas pilsoņu debatēm Latvijā.

27 identiskas konferences

Eiropas pilsoņu debates visās 27 ES dalībvalstīs apmeklēja 1500 iedzīvotāji, kas ar specializētu pētniecības institūtu palīdzību tika atlasīti pēc nejaušās atlases principiem, ņemot vērā katras valsts demogrāfisko situāciju. Eiropas pilsoņu debašu centrā ir šīs 27 identiski organizētas debates, kas notika 2009.gada martā, trīs nedēļas nogalēs - katrā no tām debates norisinājās 9 valstīs vienlaicīgi. Debatēs iedzīvotāji izstrādāja priekšlikumus par Eiropas ekonomisko un sociālo nākotni, kā arī apsprieda savas idejas ar gan nacionālā līmeņa, gan Eiropas līmeņa politikas veidotājiem. Tomēr Eiropas pilsoņu debates netiek organizētas pilnīgi identiskas. Lai gan visas debates norit pēc viena kopīga formāta, to izmēri atšķiras – dažās valstīs debatēs piedalās 30 dalībnieki, kamēr citās tie var būt pat 150 dalībnieki. Tā kā debates notiek neilgi pirms Eiropas Parlamenta vēlēšanām, Eiropas pilsoņu debašu otrajā dienā iedzīvotājiem ir unikāla iespēja apspriest savus priekšlikumus ar Eiropas Parlamenta deputātiem.

Eiropas pilsoņu samits

Eiropas pilsoņu samits, kurā piedalīsies 150 dalībnieki no visām 27 Eiropas pilsoņu debatēm, notiks 2009.gada 10.-11.maijā Briselē. Izmantojot Eiropas pilsoņu debašu rezultātus visās 27 ES dalībvalstīs, samitā iedzīvotāji izstrādās Eiropas priekšlikumus un apspriedīs tos ar ES politikas veidotājiem.

Reģionālās rezultātu apspriedes

2009.gada rudenī iedzīvotāju priekšlikumus reģionālās konferencēs apspriedīs jaunievēlētie Eiropas Parlamenta deputāti un citi viedokļu līderi.

Partneri

Eiropas pilsoņu debates organizē neatkarīgas bezpeļņas organizācijas, tai skaitā biedrības, nevalstiskās organizācijas, universitātes un pētniecības centri no visām ES dalībvalstīm. Projektu vada *King Baudouin Foundation* Beļģijā. Eiropas pilsoņu debates 2009 līdzfinansē Eiropas Komisijas programma "Debate Europe", *King Baudouin Foundation*, *Compagnia di San Paolo*, *Robert Bosch Stiftung*, *ING* un citas organizācijas, kas atbalsta debates nacionālajā līmenī.

Eiropas pilsoņu debates Latvijā

Eiropas pilsoņu debates Latvijā, 28.-29.martā Rīgā kopā sasauca 30 iedzīvotājus, lai viņi izstrādātu Latvijas redzējumu par Eiropas sociālo un ekonomisko nākotni. Debašu dalībnieki tika atlasīti pēc nejaušās atlases principiem, ņemot vērā Latvijas demogrāfisko situāciju – dažādas vecuma grupas, izglītības līmeņi, dzimums, dzīves vietas – lai Eiropas pilsoņu debašu dalībnieku kopums Latvijā aptuveni pārstāv Latvijas iedzīvotāju kopuma daudzveidību.

Eiropas pilsoņu debates Latvijā organizē Sabiedriskās politikas centrs PROVIDUS.

PROVIDUS ir biedrība, kas dibināta 2002.gadā. PROVIDUS darbojas saskaņā ar statūtos un stratēģiskajā plānā formulētajiem mērķiem – dot ieguldījumu Latvijas politikas attīstībā labas pārvaldības, krimināltiesību, Eiropas politikas un tolerances jomās, kā arī kļūt par ekspertīzes avotu starptautiskā līmenī. PROVIDUS darbības formas ir politikas analīze, pētniecība, interešu aizstāvība, līdzdalība politikas dokumentu un normatīvo aktu izstrādē, sabiedrības informēšana un publicitāte, pasākumu rīkošana, konsultācijas un apmācības. PROVIDUS ietvaros darbojas sabiedriskās politikas portāls **politika.lv**.

Kopš 2006.gada PROVIDUS darbojas arī Eiropas politikas programma, kuras mērķis ir mazināt Latvijas sabiedrībā esošo kompetences deficītu Eiropas Savienības politikā kopumā un atsevišķās tās nozarēs, kas noved arī pie pilsoniskās sabiedrības grūtībām mērķtiecīgi piedalīties Eiropas politikas veidošanā, jāgpilni izvērtēt Latvijas valdības darbību ES līmenī un uzturēt amatpersonu atbildību sabiedrības priekšā. Eiropas politikas programma strādā ar Eiropas nākotnes jautājumiem – ES paplašināšanās, kopīgo politiku un institucionālās reformas, iedzīvotāju iesaistīšana, kā arī ar brīvas personu kustības jautājumiem – migrācijas politiku un imigrantu integrāciju.

Eiropas pilsoņu debates 2009 notika Rīgā, viesnīcas Albert Hotel telpās, Dzirnau ielā 33. Debates atklāja Jana Vektere, Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā Komunikācijas nodaļas vadītāja; Dace Akule, Sabiedriskās politikas centra PROVIDUS Eiropas politikas pētniece un atbildīgā par Eiropas

pilsoņu debatēm Latvijā; Ivars Bekmanis, Eiropas pilsoņu debašu 2007 dalībnieks, kas arī piedalījās debašu noslēguma pasākumā Briselē.

Pirmās reakcijas uz debašu rezultātiem – Latvijas skatījumu uz Eiropas sociālo un ekonomisko nākotni – nāca no diskusijām ar Eiropas Parlamenta deputātiem Inesi Vaideri (Pilsoniskā savienība), Rihardu Pīku (Tautas Partija), Lieni Liepiņu (Jaunais Laiks) un Georgu Andrejevu (Sabiedrība Citai Politikai), kas notika 29.martā plkst. 14:30.

Debašu rezultāti tika svinīgi nodoti Latvijas Republikas Valsts prezidentam Valdim Zatleram 29.martā plkst. 15:30.

Sākot ar aprīli, Latvijas iedzīvotāju priekšlikumi par Eiropas sociālo un ekonomisko nākotni tiks apspriesti vairākos veidos. Pirmkārt, priekšlikumus ikviens interesents varēs apspriest un par tiem diskutēt internetā www.eiropas-pilsonu-debates.eu. Otrkārt, PROVIDUS organizēs vairākas diskusijas ar valsts un ES institūciju pārstāvjiem, kā arī nevalstiskajām organizācijām.

Šis ziņojums ir īss apkopojums par Eiropas pilsoņu debatēm Latvijā. Tas debašu noslēgumā 2009.gada 29.martā tika izdalīts visiem debašu dalībniekiem, novērotājiem, kā arī Eiropas Parlamenta deputātiem un Latvijas Republikas prezidentam Valdim Zatleram. Ne vēlāk kā aprīļa beigās būs pieejams arī garāks debašu apkopojums. Lai to iegūtu, kā arī uzzinātu vairāk par Eiropas pilsoņu debatēm, lūdzu, sazinieties ar Sabiedriskās politikas centru PROVIDUS, vai arī apmeklējiet Eiropas pilsoņu debašu mājas lapu www.eiropas-pilsonu-debates.eu.

Latvijas iedzīvotāju bažas, izaicinājumi

Šīs bija tās bažas un izaicinājumi, par kuriem debašu dalībnieki izteicās visvairāk – tās dažādās formās tika izteiktas vairākās darba grupās:

Pārāk vāja interešu aizstāvība Eiropas Savienībā:

- Jaunās dalībvalstis neprot darboties jaunajā sistēmā (ES),
- Nav izveidota kvalitatīva un funkcionējoša sistēma, kas uzraudzītu valdošo aprindu pieņemto lēmumu atbilstību tautas interesēm,
- Valsts ierēdniecība pārāk viegli, pat alkātīgi un savtīgu iemeslu dēļ, pieļāva valsts stratēģisko uzņēmumu: Cukurfabriku, Sērskociņu fabriku, Rebir, VEF, Auroras, Zvejniecības uzņēmumu, u.c. likvidāciju,
- Vecākās ES dalībvalstis dominē ekonomisko lēmumu pieņemšanā.

Nepietiekamas izglītības iespējas un kvalitāte:

- Esošā izglītība sistēma ir neefektīva, jo kavē bērnu vispusīgu attīstību,
- Izglītība ir kļuvusi dārga un līdz ar to vairs nav visiem pieejama,
- Latvijā iegūtā izglītība ne vienmēr tiek atzīta ES,
- Nav valstiska pieeja un stratēģisks redzējums, ko sniegt jauniešiem laikā, kad viņi izvēlas savu studiju virzienu,
- Nepārtraukti pieaug izglītības izmaksas, savukārt kvalitāte samazinās,
- Samazinās profesionālās izglītības ieguves iespējas.

Nepietiekams finansējums lauksaimniecībai:

- Latvijas zemniekiem ir sliktāki priekšnosacījumi lauksaimnieciskās darbības veikšanai, salīdzinot ar citu ES valstu zemniekiem.

Pārāk mazs atbalsts vietējiem ražotājiem:

- Ļoti niecīgs atbalsts ražotājiem ārējo tirgu apgūšanai,
- Ekonomiskā un normatīvā vide nav draudzīga mazajiem (mikro) uzņēmumiem,
- Lielajiem koncerniem, kas ir saistīti ar ES, ir ļoti liela ietekme un priekšrocības, un tas rada šķēršļus citu uzņēmumu attīstībai un darbībai, kā arī jaunas likumdošanas, kas vairāk aizsargātu Eiropas tirgu, pieņemšanai.

Nepietiekama enerģētiskā drošība:

- Esam pārāk atkarīgi no Krievijas energoresursu nodrošinājuma ziņā,
- Netiek attīstītas un atbalstītas inovatīvas idejas enerģētikas jomā.

Vāja sociāli mazaizsargāto aizsardzība:

- Sociāli mazaizsargātajiem iedzīvotājiem (pensijas vecuma, cilvēkiem ar invaliditāti) nav pieejam sociālās aprūpes pakalpojumi vai arī tie nenodrošina cilvēka cieņpilnus dzīves apstākļus.

Latvijas iedzīvotāju priekšlikumi

1. Eiropas Centrālāi bankai ir jāpaplašina pilnvaras veikt uzraudzību pār finanšu sektoru visās ES dalībvalstīs (arī tajās dalībvalstīs, kuras vēl nav pievienojušās Eirozonai), lai nodrošinātu finanšu sistēmu stabilitāti visās ES dalībvalstīs. (100% dalībnieku atbalsts)
2. Eiropas Komisijai ir jāizveido mehānisms, kas realizētu dalībvalstu sociālās sistēmas politikas uzraudzību un nepieciešamības gadījumā sniegt dalībvalstīm saistošas rekomendācijas, lai nodrošinātu virzību uz vienotu ES sociālo sistēmu, proti, sociālie pabalsti, veselības aprūpe, izglītība u.c. 100%
3. ES jāuzrauga, lai dalībvalstis nodrošina ilgtspējīgu izmantošanu ES ieguldītajam finansējumam un tas sniegtu būtisku ietekmi sociālekonomiskajā attīstībā (vismaz 10 gadus). Jānodrošina efektīvi ES fondu sadales un izmantošanas mehānismi: jāpaātrina līdzekļu ieguves process, jāatvieglo finansējuma saņemšanas un izmantošanas procedūras, nodrošinot līdzekļu izmantošanas uzraudzību. ES jāpanāk, lai ar fondu izmantošanu saistītās atbalsta struktūras darbotos efektīvi un ekonomiski. 100%
4. Lai nodrošinātu ilgtspējīgu ekonomiku ES teritorijā, veidot uzņēmējiem labvēlīgu vidi (t.sk. nodokļu politika, kredītpolitika, mērķdotācijas, valsts un pašvaldību pasūtījumi), sekmēt jaunu ražotņu veidošanu un saglabāt ražošanas infrastruktūru. Veidot vienotu ES informācijas datu bāzi par pieprasījumu, piedāvājumu un noieta tirgiem trešajās valstīs un ES iekšējā tirgū. 100%
5. ES ir jāizveido kopīgs stratēģisko ideju centrs, kurā saplūst zinātnisko izstrādņu pieprasījumi un piedāvājumi, kuru īstenošana tiktu finansēta no ES kopējā zinātnes un pētniecības budžeta. ES ir jāpalielina finansējuma apjoms pētniecībai. Jānodrošina stingra kontrole, lai dalībvalstis ievērotu zinātnei noteikto fiksēto IKP % budžetā. 100%
6. Eiropas Komisijai ir jāpārskata kopējā lauksaimniecības politika (pievienošanās līguma nosacījumi) attiecībā uz lauksaimniecības atbalsta maksājumu apmēru un jānodrošina vienotu noteikumu piemērošanu visām dalībvalstīm. 100%
7. ES būtu jāizstrādā kopīgas vadlīnijas un stratēģija visu līmeņu kvalitatīvas izglītības (pirmsskolas, pamata, vidējās, profesionālās, augstākās un mūžizglītības) nodrošināšanai, kas būtu jāpadara saistošas visām dalībvalstīm. Tām jābūt saistītām ar ES kopējo nodarbinātības prognozi 10 gadu laika periodam. ES jānodrošina pietiekošs finansējums izglītības ieguvei, palielinot finansējumu izglītības attīstībai un efektīvizējot esošo resursu izmantošanu. 100%
8. Eiropas Komisijai izveidot stimulēšanas instrumentus - nodokļu sistēmu un finanšu instrumentus energoefektīvu investīciju projektu atbalstam un, lai mazinātu atkarību no ārējiem enerģijas piegādātājiem, attīstīt ES teritorijā iegūstamos atjaunojamus enerģijas avotus. Stimulēt darbu pie inovatīvu enerģijas avotu izstrādes. 96,97%
9. ES institūcijām ir jāpieņem normatīvie akti ar mērķi noteikt par obligātu progresīvā ienākumu nodokļa ieviešanu visās ES dalībvalstīs, lai mazinātu sociālo nevienlīdzību. 96,88%
10. Lai nodrošinātu dalībvalstu iekšējo politisko stabilitāti un veicinātu iedzīvotāju iesaistīšanos lēmumu pieņemšanas procesos, dalībvalstu valdībām ir kopīgi jāorganizē tautas referendumus par lēmumiem, kas skar kopējo ES nākotni. 93,75%

Kā tika izstrādāti rezultāti?

Debates tiešsaistē

Kopš 2008.gada 3.decembra līdz 2009.gada 26.martam – pāris dienas pirms Eiropas pilsoņu debatēm Latvijā – visās 27 ES dalībvalstīs interneta forumos ikviens varēja nākt ar saviem priekšlikumiem un vīzijām par Eiropas sociālo un ekonomisko nākotni. Diskusijas internetā katrā valstī notika savās dzimtajās valodās, tādējādi nodrošinot, ka daudz lielāka sabiedrības daļa var iesaistīties Eiropas pilsoņu debatēs. Pēc interneta balsojuma ar populārākajiem priekšlikumiem no interneta diskusijām tika iepazīstināti arī Eiropas pilsoņu debašu dalībnieki Latvijā, diskusijās Rīgā 2009.gada 28.-29.martā. Papildus tam, debašu dalībnieki tika arī iepazīstināti ar populārākajām idejām no tām astoņām valstīm, kurās šajā nedēļas nogalē arī notika Eiropas pilsoņu debates: Vācijā, Portugālē, Itālijā, Dānijā, Bulgārijā, Slovākijā, Nīderlandē un Kiprā.

Diskusiju process un nacionālās debates

Nacionālo debašu rezultāti tiek panākti, pateicoties rūpīgi izstrādātai metodei, kas nodrošina ikviena dalībnieka iesaistīšanos, kā arī apmainīšanos ar debašu iespaidiem un idejām ar debašu dalībniekiem citās Eiropas valstīs. Pateicoties diskusijām ar ekspertiem, dalībnieku izstrādātie priekšlikumi ir konkrēti un īstenojami dzīvē. Dalībnieki ir sadalīti pa grupām, strādājot pie galda, kura darbu vada profesionāls moderators. Viņa uzdevums ir iesaistīt ikvienu debašu dalībnieku, kā arī neļaut nevienam dominēt diskusijas garu. Moderators, paralēli diskusijas vadīšanai, dažādos debašu posmos ievada darba rezultātus centrālā datu bāzē, kas ļauj ar tiem ērti strādāt, sagrupēt un apkopot idejas. Pirms debatēm ielūgtie dalībnieki saņēma informāciju par ES darbības jomām un aktivitātēm, bet no dalībniekiem netika prasītas zināšanas par debašu tēmu un/ vai Eiropas Savienību.

	Aktivitāte
1.diena. Rīts	Atklāšana, iesildīšanās
	Bažu un izaicinājumu iztirzāšana
	Ideju izstrāde Dalībnieki izstrādā idejas, atbildot uz jautājumu: „Ko mēs gribam, lai ES dara?”
1.diena. Pēcpusdiena	Sazvanīšanās ar debatēm citās ES valstīs Izmantojot Skype video, Latvijas debašu dalībnieki sazvanās ar dalībniekiem no Portugāles un Vācijas.
	Ideju izaicināšana Eksperti iesaistās, lai izaicinātu dalībnieku idejas.
	Pārdomu fāze Dalībnieki pārdomā savas idejas pēc ekspertu kritikas un ieteikumiem, apsverot, kādas izmaiņas ir nepieciešamas.
	10 nozīmīgāko ideju atlase Dalībnieki balso, nosakot 10 nozīmīgākās idejas

2. diena. Līdz agrai pēcpusdienai	<p>Ideju prezentācija, apmaiņšanās ar idejām un iespajdiem no citām valstīm</p>
	<p>Ekspertu skats: ES kompetences, kā ieviest idejas? Eksperti dalībniekiem paskaidro, kas Eiropas Savienībā ir atbildīgs par viņu ideju ieviešanu, kas varētu uzņemties to īstenošanu, kā arī, vai ES jau strādā ar šo jautājumu.</p>
	<p>Rekomendāciju izstrāde strādājot grupās Dalībnieki, strādājot grupās, nozīmīgākās idejas pārstrādā priekšlikumos.</p>
	<p>Rekomendāciju noslīpēšana Pēc reakcijām no citām grupām, dalībnieki veic nepieciešamās izmaiņas savos priekšlikumos</p>
	<p>Uzticības balsojums</p>
	<p>Diskusija ar Eiropas Parlamenta deputātiem Eiropas Parlamenta deputāti Inese Vaidere, Rihards Pīks, Liene Liepiņa un Georgs Andrejevs apsprieda dalībnieku ierosinājumus par Eiropas sociālo un ekonomisko nākotni.</p>
	<p>Noslēgums Debašu rezultātu nodošana Eiropas Parlamenta deputātiem un Latvijas Republikas Valsts prezidentam Valdim Zatleram.</p>

Par debašu dalībniekiem

Dalībnieku atlasī veica tirgus un socioloģisko pētījumu firma Gateway Baltic, telefona aptaujās vaicājot respondentiem, vai viņiem būtu interese piedalīties nacionālā līmeņa Eiropas pilsoņu debatēs Latvijā. Respondentiem netika vaicāta viņu attieksme pret Eiropas Savienību. Tāpat netika vaicāts, vai respondentiem ir vai nav zināšanas par apspriežamajiem jautājumiem.

Dalībnieki pārstāv dažādas vecuma grupas, dažādus Latvijas reģionus, kā arī dažādas profesijas un izglītības līmeņus.

Eiropas pilsoņu debatēs Latvijā piedalījās 33 dalībnieki - 20 sievietes, 13 vīrieši.

Dalībnieki sadalījās šādās vecuma grupās:

- Jaunāki par 35 gadiem – 6 dalībnieki,
- Vecumā no 36 līdz 55 – 18 dalībnieki,
- Vecumā no 56 līdz 80 – 9 dalībnieki.

Dalībnieki bija ar šādu nodarbošanos:

- Studenti, skolēni – 3 dalībnieki,
- Nodarbinātie – 13 dalībnieki,
- Pašnodarbinātie – 6 dalībnieki,
- Bezdarbnieki – 3 dalībnieki,
- Pensionāri – 8 dalībnieki.

Iespaidi no Eiropas pilsoņu debatēm Latvijā

Veneranda Caune, 68 gadi, Līvāni: „Man ļoti patika sazināšanās ar citām valstīm. Interesanti bija savā starpā izrunāt to, ko mēs paši zīmētu par Latviju? Piemēram, man sniegavīrs pat neienāca prātā. Interesanti, ka, lai gan Portugāle ir daudz tālāk no Latvijas, citā Eiropas malā, tur tik daudz zina par Latviju, pat vairāk, nekā Vācijā. Prieцē, ka pasākums ir tik labi organizēts, bet neticas, ka mēs visi – tik interesanti cilvēki – esam patiešām šeit nonākuši nejauši, nevis izlases kārtībā.”

Uldis Balga, 54 gadi, Talsi: „Es teiktu, ka spēles ar demokrātiju ir interesantas, un tas ir labs veids, kā pavadīt brīvdienas.”

Inga Limberga, 21 gads, Liepāja: „Es esmu ļoti apmierināta ar šo pasākumu. Tas ir ļoti labi organizēts, ko es patiesībā nemaz negaidīju. Gaidīju, ka pasākums būs garlaicīgs. Man ļoti patika sazināšanās ar citām valstīm, tas ļoti ļāva izsmieties un atslēgties no nopietnās pasākuma daļas.”

Inese Stepiņa, Latvijas Darba Devēju Konfederācija, eksperte: „Es domāju, ka debates kopumā ir labs veids, lai iedzīvotāji saprastu to, kas ir ES. Tās rada vēlmi iesaistīties un stiprina pilsonisko sabiedrību. Turklāt, šis ir veids, kā neorganizēta pilsoniskā sabiedrība var attīstīties, neiesaistoties organizētās institūcijās, paust savu viedokli un paplašināt savas zināšanas par ES.”

Kristaps Skutelis, blogotājs (debašu novērotājs): „Jāatzīstas, ka pirms tam man bija visai blāva nojausma par to, kas šis būs par pasākumu. Nedomāju, ka tas būs tik vērienīgs. Pārsteidza, ka pasākums ir ļoti labi organizēts, un augstā tehniskā līmenī. Pozitīvi ir tas, ka cilvēki nevis tikai kūtri sēž, bet runā par idejām, kas ir aktuālas. Cilvēkiem, aizbraucot mājās, būs sajūta, ka viņu viedoklis kādam ir nozīmīgs un ka viņi ir paveikuši noderīgu darbu. Liels mīnuss ir tas, ka sabiedrībā iztrūkst izpratnes par ES, un šāds pasākums ļauj saprast daudzas lietas, kas notiek ES un „parastajam” cilvēkam nav saprotamas. Ceru, ka nekur nepazudīs tās 10 lietas, ka kaut kādā mērā tās tiks iestrādātas likumdošanā un beigās arī pozitīvi atsauksies uz mums.”

Ivars Bekmanis, Eiropas pilsoņu debašu 2007 dalībnieks: „Debašu laikā mums bija divējādas lomas. No vienas puses mēs varējām redzēt, ka mēs visi esam dažādi, piemēram, ka apkures sistēmas bija svarīgs jautājums Latvijas dalībniekiem, bet pavisam nesvarīgs Dienvideiropas iedzīvotājiem. Taču no otras puses mēs visi runājām par nodrošinātām vecumdienām un labu izglītību ikvienam iedzīvotājam. Secinājums – Eiropa būs tik spēcīga, cik spēcīgi būs tās iedzīvotāji.”

Kas notiks ar debašu rezultātiem?

Eiropas pilsoņu debates Latvijā ir vienas no 27 nacionāla līmeņa diskusijām, kas 2009.gada martā notiek visās Eiropas Savienības dalībvalstīs. Katrā nacionālā līmeņa diskusijā tiek izstrādāti priekšlikumi par Eiropas sociālo un ekonomisko nākotni.

Īsi pēc pēdējām Eiropas pilsoņu debatēm 2009.gada 28.-29.martā no visiem 27 nacionālā līmeņa debašu priekšlikumiem tiks izveidots kopīgs **Eiropas rekomendāciju saraksts**, apkopojot līdzīgas rekomendācijas. Šos visu 27 ES dalībvalstu iedzīvotāju priekšlikumus izvērtēs nacionālo Eiropas pilsoņu debašu dalībnieki, kā arī plašāka sabiedrība, diskutējot interneta forumos: Latvijā www.eiropas-pilsonu-debates.eu. Balsojot internetā vai pa pastu, Eiropas pilsoņu debašu dalībnieki visās 27 dalībvalstīs izvēlēsies nozīmīgākās 15 Eiropas rekomendācijas.

Šīs 15 Eiropas rekomendācijas būs Eiropas pilsoņu samita centrā, kas notiks 2009.gada 10.-11.maijā Briselē. Samitā piedalīsies 150 iedzīvotāji no visām ES dalībvalstīm – desmit procenti no nacionālā līmeņa debašu dalībniekiem. Viņi apspriedīs Eiropas rekomendācijas, to īstenošanas iespējas, kā arī iedzīvotāju prasību un ierosinājumu nozīmi ES politikas veidošanā. Eiropas Savienības institūciju vadītāji, kā arī Eiropas politisko partiju vadītāji paši ir piekrituši turpināt diskusijas ar debašu dalībniekiem.

Eiropas pilsoņu samits arī uzsāks **apjomīgu rezultātu apspriešanu reģionālā līmenī**, nodrošinot, ka ar iedzīvotāju ierosinājumiem iepazīstas un par tiem diskutē nacionāla un Eiropas līmeņa politikas veidotāji, kā arī nevalstiskās organizācijas un citi interesenti. Tā kā diskusijas notiks pēc Eiropas Parlamenta vēlēšanām 2009.gada jūnijā, Eiropas pilsoņu debašu 2009 rezultātu apspriešanas procesam ir nozīmīga loma – nostiprināt iedzīvotāju iesaistīšanās politikas veidošanā kultūru. Baltijas un Skandināvu valstu rezultāti tiks apspriesti reģionālā konferencē 2009.gada 28.septembrī Kopenhāgenā.

Kontakti

Lai uzzinātu vairāk par Eiropas pilsoņu debatēm Latvijā, tajā skaitā informāciju medijiem, vai arī par to, kā ikviens var iesaistīties Eiropas pilsoņu debāšu procesā, lūdzu, sazinieties ar projekta vadītāju Latvijā:

Dace Akule
Eiropas politikas pētniece
Sabiedriskās politikas centrs PROVIDUS
Alberta 13,
Rīga, LV – 1010
Latvija

e-pasts: akule@providus.lv
telefons: 67039258

Par vispārēja rakstura informāciju par Eiropas pilsoņu debatēm, lūdzu, sazinieties ar projekta vadītāju visās 27 ES dalībvalstīs:

Dr. Stefan Schäfers
Eiropas programmas padomnieks
King Baudouin Foundation
Rue Brederodestraat 21
B-1000 Brisele
Beļģija

e-pasts: schaefers.s@kbs-frb.be